

Februari 2022-1

SPANNINGS-AFHANKELIJKE AARDLEKSCHAKELAARS WEL OF NIET TOEGESTAAN?

Inleiding

In een artikel op de website van Installatie Journaal, van 18 januari 2022, licht Bas Bouman van Eaton een voor de installateur belangrijke wijziging, in de op 1 april 2021 gepubliceerde NEN 1010:2020, toe. Een prima artikel waarin Bas een duidelijke uitleg geeft over het verschil tussen spanningsafhankelijke en spanningsonafhankelijke aardlekschakelaars.

Echter, adviseur en opleider Jan van der Meer, van MEER1010, is van mening dat door het artikel de indruk zou kunnen worden gewekt dat toepassing van spanningsafhankelijke aardlekschakelaars niet meer zou zijn toegestaan. Onderstaand legt hij uit dat dit beslist niet het geval is.

Toepassing van spanningsafhankelijke aardlekschakelaars

Naast de gegeven uitleg staat in het artikel dat bij gebruik van aardlekschakelaars voor foutbescherming, spanningsonafhankelijke aardlekschakelaars moeten worden toegepast. En dat dit volgens de "nieuwe" NEN 1010:2020 nu ook geldt voor aardlekschakelaars die voor aanvullende bescherming worden gebruikt.

Volgens de op dit moment van toepassing zijnde editie van NEN 1010, NEN 1010:2015+C2:2016, mogen voor aanvullende bescherming ook, de ter discussie staande, spanningsafhankelijke aardschakelaars worden toegepast.

Dit is toegelaten als voor de foutbescherming door automatische uitschakeling van de voeding een toestel voor overstrombeveiliging (bijvoorbeeld een installatieautomaat) wordt toegepast dat bij een fout tijdig uitschakelt.

In de praktijk worden hiervoor in woningen en utiliteitsgebouwen vaak compacte aardlekautomaten gebruikt.

In een dergelijke automaat is in één behuizing een installatieautomaat en een 30 mA (spanningsafhankelijke) aardlekschakelaar, voor de aanvullende bescherming ondergebracht.

De automaat, die tegen overstrom beveiligt doet dan tevens dienst als foutbescherming door automatische uitschakeling van de voeding.

Dit type aardlekautomaat is in installaties bij zowel nieuwbouw als bij verbouw en bij wijziging van een gebruiksfunctie volgens NEN 1010:2015+C2:2016 toegestaan.

Het Bouwbesluit is leidend

Het Bouwbesluit stuurt via Bijlage I, behorende bij artikel 1.2 van de Regeling Bouwbesluit, de versies van NEN 1010 aan die voor nieuwbouw en bestaande bouw, geldig zijn.

Nieuws1010

Onafhankelijke uitgave van Meer1010

Van der Meer
Advies Opleiding & Installatie B.V.
Meerweg 77
2121 VC Bennebroek
e-mail: nog@meer1010.nl
website: www.meer1010.nl
website: www.NEN8012.nl

NEN 1010:2015+C2:2016

Op dit moment (februari 2022) geldt dat voor nieuwbouw NEN 1010:2015+C2:2016 van toepassing is. Voor bestaande bouw gelden minimaal de eisen uit NEN 1010:1962.

Tussen deze twee edities in "zweeft" het rechtens verkregen niveau.

Spanningsafhankelijke aardlekschakelaars toegelaten

Volgens NEN 1010:2015+C2:2016 en de voorgaande normen geldt dat, voor aanvullende bescherming, naast de 30 mA spanningsonafhankelijke aardlekschakelaar ook de 30 mA spanningsafhankelijke aardlekschakelaar "gewoon" is toegelaten.

NEN 1010:2020

Op z'n vroegst wordt de "nieuwe" NEN 1010:2020 op 1 juli 2022 vanuit het Bouwbesluit aangewezen. Recente bronnen melden zelfs, dat dit ook wel eens 1 januari 2023 zou kunnen worden.

Volgens het Bouwbesluit is deze "nieuwe" norm alléén verplicht voor installaties in geval van "nieuwbouw" en bij het geheel vernieuwen van installaties bij verbouw.

Bij verbouw geldt dat bij het gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van de installatie of bij wijziging van een gebruiksfunctie het rechtens verkregen niveau van toepassing is.

Rechtens verkregen niveau

Het rechtens verkregen niveau is het (actuele) kwaliteitsniveau van de installatie dat voorafgaand aan het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of vergroten of bij wijziging van een gebruiksfunctie aanwezig is.

Voor elektrische installaties komt het rechtens verkregen niveau meestal overeen met het niveau dat, volgens de voorschriften die ten tijde van aanleg van de installatie en eventuele later aangebrachte wijzigingen of uitbreidingen, volgens NEN 1010 van toepassing was.

Situatie na aanwijzing van NEN 1010:2020

Op installaties die zijn aangelegd vóór de aanwijzingsdatum van de "nieuwe" NEN 1010:2020 is, bij het gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van deze installaties of bij wijziging van een gebruiksfunctie, in plaats van NEN 1010:2020, het rechtens verkregen niveau van toepassing.

Dit betekent dat ook in de toekomst, bij het gedeeltelijk vernieuwen of veranderen of het vergroten van deze installaties spanningsafhankelijke 30 mA aardlekschakelaars voor aanvullende bescherming nog steeds mogen worden toegepast. Dit geldt ook bij wijziging van een gebruiksfunctie of bij renovatieprojecten.

